

FUNNY WORLDS · เรื่องราวน่าติดตาม

จิงโจ้ อยู่ที่ไหนมากที่สุด ใช้ชีวิตอย่างไร เลี้ยงได้ไหม และความเชื่อที่ผูกกับมัน

บทความความรู้ พร้อมแหล่งอ้างอิง 23 รายการ

สิงหาคม 2569

เรียบเรียงสำหรับใช้เป็นบทพอดแคสต์และการอ่านทั่วไป

www.funny-worlds.com

ถ้าให้นึกถึงสัตว์ประจำออสเตรเลียสักตัว คนส่วนใหญ่จะนึกถึงจิงโจ้ก่อนเสมอ มันอยู่บนตราแผ่นดิน อยู่บนทางเครื่องบิน อยู่บนเหรียญ และอยู่ในภาพจำของคนทั้งโลก แต่เบื้องหลังภาพการ์ตูนน่ารักที่กระโดดหยองแหงน จิงโจ้เป็นสัตว์ที่มีเรื่องราวซับซ้อนกว่าที่คิดมาก ทั้งในแง่ชีววิทยา กฎหมาย และความสัมพันธ์กับมนุษย์

บทความนี้รวบรวมข้อมูลว่าจิงโจ้มีกี่ชนิด ออสเตรเลียมีอยู่กี่ตัว ประเทศอื่นมีบ้างไหม พวกมันใช้ชีวิตอย่างไร กระโดดแบบนั้นได้อย่างไรโดยไม่เหนื่อย เลี้ยงเป็นสัตว์เลี้ยงได้หรือไม่ มีการอนุรักษ์อย่างไร และมีความหมายอะไรในความเชื่อของผู้คน

| จิงโจ้มีกี่ชนิด

คำว่า "จิงโจ้" ในภาษาไทยและ "kangaroo" ในภาษาอังกฤษ ใช้เรียกกว้างกว่าที่คนส่วนใหญ่เข้าใจ ในทางวิทยาศาสตร์ สัตว์กลุ่มนี้อยู่ในวงศ์ *Macropodidae* ซึ่งแปลตรงตัวว่า "เท้าใหญ่" มีสมาชิกราว 50-60 ชนิด รวมทั้งวอลลาบี วอลลารู และจิงโจ้ต้นไม้เข้าไปด้วย

แต่ถ้าพูดถึง "จิงโจ้" ในความหมายแคบ คือตัวใหญ่ที่เราเห็นในภาพจำ จะมีเพียง 4 ชนิดหลัก ดังนี้

ชนิด	ชื่อวิทยาศาสตร์	ถิ่นอาศัย
จิงโจ้แดง	<i>Macropus rufus</i>	เขตแห้งแล้งใจกลางทวีป ตัวใหญ่ที่สุดในโลก
จิงโจ้เทาตะวันออก	<i>Macropus giganteus</i>	ฝั่งตะวันออกที่ชื้นกว่า พบมากที่สุด
จิงโจ้เทาตะวันตก	<i>Macropus fuliginosus</i>	ตอนใต้และตะวันตกของทวีป
จิงโจ้แอนติโลพีน	<i>Macropus antilopinus</i>	เขตร้อนทางตอนเหนือ

ความแตกต่างระหว่างจิงโจ้กับวอลลาบีไม่มีเส้นแบ่งทางวิทยาศาสตร์ที่ชัดเจน เป็นเพียงการเรียกตามขนาดเท่านั้น ตัวใหญ่เรียกจิงโจ้ ตัวเล็กเรียกวอลลาบี ตัวกลางๆ เรียกวอลลารู

| ออสเตรเลียมีจิงโจ้กี่ตัว

ตัวเลขที่มักถูกอ้างถึงคือ ราว 30-50 ล้านตัว โดยการสำรวจล่าสุดในปี ค.ศ. 2024 ประเมินไว้ที่ราว 35.2 ล้านตัวทั่วประเทศ

ตัวเลขที่กว้างขนาดนี้ไม่ได้แปลว่านับไม่เป็น แต่สะท้อนความจริงข้อหนึ่งที่สำคัญมาก คือ ประชากรจิงโจ้ผันผวนตามฝน ปีไหนฝนดี หญ้าขึ้นเยอะ จิงโจ้ออกลูกได้มาก ประชากรพุ่งขึ้นเร็ว ปีไหนแล้งจัด ประชากรอาจลดลงครึ่งหนึ่งภายในไม่กี่ปี นี่คือเหตุผลที่รัฐบาลแต่ละรัฐต้องสำรวจใหม่ทุกปี

วิธีสำรวจใช้การบินเฮลิคอปเตอร์หรือเครื่องบินเล็กเป็นเส้นตรงเหนือพื้นที่ตัวอย่าง แล้วนับตัวที่เห็นจากอากาศ ก่อนคำนวณย้อนกลับเป็นประชากรทั้งเขต ตัวอย่างผลสำรวจปี 2024 เช่น รัฐวิกตอเรียพบจิงโจ้เทาตะวันออกราว 2.09 ล้านตัว และจิงโจ้เทาตะวันตกราว 212,000 ตัว ส่วนรัฐเซาท์ออสเตรเลียพบจิงโจ้แดงราว 2.97 ล้านตัว

- | ข้อสังเกตที่คนมักเข้าใจผิด: การที่จิงโจ้มีจำนวนมาก ไม่ได้แปลว่าทุกชนิดปลอดภัย สี่ชนิดใหญ่มีเยอะจริง แต่ในวงศ์เดียวกันยังมีอีกหลายสิบชนิดที่หายาก บางชนิดเหลือนับไม่ถึงสองพันตัว
- | การพูดว่า "จิงโจ้มีเยอะจะตาย" จึงถูกแค่ครึ่งเดียว

| ประเทศอื่นมีจิงโจ้ไหม

คำตอบคือ มี และอาจไม่ใช่ประเทศที่คุณคิด

ปาปัวนิวกินี — บ้านของจิงโจ้ต้นไม้

สัตว์ในวงศ์เดียวกับจิงโจ้กลุ่มหนึ่งที่เรียกว่า จิงโจ้ต้นไม้ (tree-kangaroo) ในสกุล *Dendrolagus* ไม่ได้อยู่บนพื้นแบบญาติของมัน แต่ปีนอยู่บนต้นไม้ในป่าดิบเขา IUCN รับรองไว้ 14 ชนิด และในจำนวนนี้ 12 ชนิดอยู่บนเกาะนิวกินี (ปาปัวนิวกินีและฝั่งอินโดนีเซีย) มีเพียง 2 ชนิดเท่านั้นที่อยู่ในออสเตรเลีย

นี่คือข้อเท็จจริงที่พลิกความเข้าใจของคนส่วนใหญ่ ถ้านับเฉพาะจิงโจ้ต้นไม้ นิวกินีมีความหลากหลายมากกว่าออสเตรเลียหลายเท่า

จิงโจ้ต้นไม้ที่รู้จักกันดีที่สุดคือ จิงโจ้ต้นไม้แมตชี (*Dendrolagus matschiei*) หรือจิงโจ้ต้นไม้ฮูออน

อาศัยเฉพาะบนคาบสมุทรสุทอนทางตะวันออกเฉียงเหนือของปาปัวนิวกินี IUCN จัดสถานะเป็น **ใกล้สูญพันธุ์ (Endangered)** ประเมินว่าเหลือในธรรมชาติไม่ถึง 2,500 ตัว จากการล่าเกินขนาดและการสูญเสียป่าจากการทำเหมือง ตัดไม้ และแผ้วถางทำเกษตร

ประเทศอื่นที่มีจิงโจ้แต่ไม่ใช่ถิ่นเดิม

นอกจากนี้ยังมีประชากรวอลลาบีที่หลุดจากสวนสัตว์หรือฟาร์มไปตั้งรกรากในธรรมชาติของหลายประเทศ เช่น นิวซีแลนด์ สหราชอาณาจักร และหมู่เกาะฮาวาย กลุ่มเหล่านี้ไม่ใช่ถิ่นอาศัยดั้งเดิม และในบางที่ถูกจัดเป็นสัตว์รุกรานที่ต้องควบคุม เพราะแย่งอาหารกับสัตว์พื้นเมือง

ส่วนจิงโจ้ในสวนสัตว์นั้นมีอยู่แทบทุกประเทศทั่วโลกรวมถึงไทย แต่นั่นเป็นคนละเรื่องกับการมีประชากรในธรรมชาติ

| ใช้ชีวิตอย่างไร

กระโดดอย่างไรจึงไม่เหนื่อย

เรื่องที่น่าทึ่งที่สุดของจิงโจ้คือกลไกการเคลื่อนที่ พวกมันไม่ได้ "ออกแรงกระโดด" ทุกครั้งแบบที่เราเข้าใจ แต่ใช้หลักการเดียวกับ สปริง

เมื่อขาหลังกระแทกพื้น เอ็นขนาดใหญ่ที่ขาจะถูกยืดออกและเก็บพลังงานไว้ในตัวมันเอง พอถึงจังหวะติดตัวขึ้น เอ็นจะคืนตัวและปล่อยพลังงานนั้นออกมาช่วยผลักดันตัวขึ้น ทำให้กล้ามเนื้อออกแรงน้อยกว่าที่ควรจะเป็นมาก มีการประเมินว่า เอ็นของจิงโจ้เก็บพลังงานได้มากกว่ากล้ามเนื้อของมันเองถึงสิบเท่า

ผลลัพธ์คือจิงโจ้ใช้พลังงานในการเดินทางน้อยกว่าสัตว์สี่ขาขนาดเท่ากันราวร้อยละ 40 และที่แปลกกว่านั้นคือ ยิ่งกระโดดเร็วขึ้น มันแทบไม่ต้องใช้พลังงานเพิ่มเลย ต่างจากสัตว์ทั่วไปที่ยิ่งวิ่งเร็วยิ่งเปลืองแรง

ความสามารถนี้คือคำตอบว่าทำไมจิงโจ้ถึงอยู่รอดในทวีปที่แห้งแล้งได้ เพราะมันต้องเดินทางไกลมากเพื่อหาหญ้าและน้ำ ถ้าเดินแบบสัตว์ทั่วไปคงหมดแรงตายก่อน

ทำไมถอยหลังไม่ได้

เรื่องที่คนเล่ากันบ่อยว่าจิงโจ้เดินถอยหลังไม่ได้ เป็นความจริง และมีเหตุผลทางกายภาพชัดเจนสามข้อ

ข้อแรก **หางที่ใหญ่และหนัก** ทำหน้าที่เหมือนขาที่สาม ค้ำยันน้ำหนักตัวเวลาหยุดนิ่ง แต่มันขวางทางเมื่อจะถอยหลัง ข้อสอง **ขาหลังทั้งสองข้างเคลื่อนที่พร้อมกันเสมอ** ไม่แยกอิสระเหมือนขาคนหรือขาสุนัข จึงก้าวถอยทีละข้างไม่ได้ ข้อสาม **กระดูกเชิงกรานและกระดูกสันหลังแข็งแรงแต่ไม่ยืดหยุ่น** ออกแบบมาเพื่อความมั่นคงตอนพุ่งไปข้างหน้า ไม่ใช่เพื่อการบิดตัวถอยกลับ

ชีวิตในฝูง

จึงโง่อยู่รวมกันเป็นฝูงที่เรียกว่า **mob** ขนาดตั้งแต่สิบตัวขึ้นไป และในพื้นที่อาหารสมบูรณ์อาจรวมกันได้ถึงร้อยตัว ประโยชน์หลักของการอยู่รวมกันคือการมีตาหลายคู่ช่วยกันระวังภัย เมื่อตัวหนึ่งเห็นอันตราย มันจะกระโดดเท้าหลังกับพื้นเป็นสัญญาณเตือนทั้งฝูง

พวกมันหากินหญ้าเป็นหลัก และมักออกหากินช่วงเช้ามืดกับพลบค่ำ เพื่อเลี่ยงความร้อนกลางวันของทวีปที่แดดแรงที่สุดแห่งหนึ่งของโลก

ลูกจึงโง่กับกระเป๋าหน้าท้อง

จึงโง่เป็นสัตว์มีกระเป๋าหน้าท้อง (marsupial) ลูกแรกเกิดตัวเล็กกว่าเมล็ดองุ่น ตาบอด ไม่มีขน หลังจากตั้งท้องเพียงราวหนึ่งเดือนเท่านั้น ลูกน้อยตัวนั้นต้องคลานผ่านขนแม่ขึ้นไปหากระเป๋าหน้าท้องด้วยสัญญาณล้วนๆ แล้วจับหัวนมไว้ พัฒนาต่ออีกราวแปดถึงเก้าเดือนในกระเป๋า

แต่สิ่งที่น่าสนใจกว่านั้นคือความสามารถที่เรียกว่า **embryonic diapause** หรือการหยุดพัฒนาการของตัวอ่อน แม่จึงโง่สามารถผสมพันธุ์แล้วแช่ตัวอ่อนไว้ในสถานะหยุดนิ่งได้ ไม่ให้เติบโตต่อ จนกว่าเงื่อนไขจะเหมาะสม

กลไกคือ ตัวอ่อนจะพัฒนาไปถึงระยะบลาสโตซิสต์แล้วหยุดอยู่แค่นั้น โดยมีฮอร์โมนโปรแลกตินซึ่งหลั่งออกมาเพราะลูกตัวก่อนกำลังดูดนมอยู่ เป็นตัวสั่งให้หยุด พอลูกตัวเก่าออกจากกระเป๋า สัญญาณหยุดหายไป ตัวอ่อนที่รออยู่จึงเริ่มพัฒนาต่อทันที

ความสามารถนี้มีค่ามหาศาลในทวีปที่ฝนไม่แน่นอน เพราะแม่จึงโง่ไม่ต้องเสี่ยงคลอดลูกในปีที่แล้งจัด และพร้อมออกลูกทันทีที่ฝนมา โดยไม่ต้องรอเวลาตั้งท้องใหม่

| เลี้ยงเป็นสัตว์เลี้ยงได้ไหม

คำตอบสั้นๆ คือ ในออสเตรเลียเลี้ยงไม่ได้ ผิดกฎหมาย

จึงจำเป็นสำหรับสัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมายว่าออสเตรเลีย การครอบครองส่วนบุคคลจึงต้องมีใบอนุญาตเท่านั้น ยกตัวอย่างรัฐนิวเซาท์เวลส์ จึงใจ วอลลารู และวอลลาบี ได้รับความคุ้มครองภายใต้ **Biodiversity Conservation Act 2016** ซึ่งกำหนดว่าการ "harm" อันหมายรวมถึงฆ่า ทำร้าย หรือจับถือเป็นความผิดหากไม่มีใบอนุญาต

ที่น่าสนใจคือในรัฐนิวเซาท์เวลส์ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมพื้นเมืองที่อนุญาตให้เลี้ยงเป็นสัตว์เลี้ยงได้มีเพียง 2 ชนิดเท่านั้น คือหนูกระโดดสปินิเฟกซ์และหนูที่ราบ นอกนั้นรวมถึงจึงใจ พอสซัม และควอลล์ เลี้ยงไม่ได้ทั้งหมด

ข้อยกเว้นที่มักถูกอ้างถึงคือรัฐวิกตอเรีย ซึ่งมีช่องทางให้ขออนุญาตได้ แต่ในทางปฏิบัติใบอนุญาตมักออกให้เฉพาะผู้ดูแลสัตว์ป่าและหน่วยกู้ภัยสัตว์ ไม่ใช่คนทั่วไปที่อยากเลี้ยงไว้เล่น

เหตุผลเบื้องหลังไม่ได้มีแค่เรื่องกฎหมาย จึงใจโตเต็มวัยตัวผู้สูงได้เกินหนึ่งเมตรครึ่ง มีกล้ามเนื้อขาที่เตะได้รุนแรงพอทำให้คนบาดเจ็บสาหัส ต้องการพื้นที่วิ่งกว้างมาก และเป็นสัตว์ฝูงที่เครียดเมื่อถูกขังเดี่ยว บ้านคนทั่วไปจึงไม่ใช่ที่ที่เหมาะสมกับมันเลย

| การอนุรักษ์และการจัดการ

เรื่องการจัดการประชากรจึงใจในออสเตรเลียเป็นประเด็นที่ถกเถียงกันมากที่สุดเรื่องหนึ่ง และมีสองมุมที่ต่างกันชัดเจน ผมขอเล่าทั้งสองด้าน

ระบบโควตาการล่าเชิงพาณิชย์

ออสเตรเลียอนุญาตให้ล่าจึงใจเชิงพาณิชย์ได้ภายใต้ระบบโควตา โดยกำหนดเพดานไว้ที่ราว ร้อยละ 15-20 ของประชากร ที่สำรวจได้ในแต่ละปี แต่ในทางปฏิบัติปริมาณที่ล่าจริงมักต่ำกว่าโควตามาก

ตัวอย่างปี ค.ศ. 2017 มีการล่าจึงใจไม่ถึง 1.5 ล้านตัว จากโควตาที่อนุญาตไว้ราว 7.17 ล้านตัวใน 4 รัฐรวมกัน คิดเป็นเพียงราวร้อยละ 15 ของโควตาเท่านั้น

การล่าอยู่ภายใต้ **National Code of Practice** ซึ่งกำหนดมาตรฐานวิธีการที่ต้องทำให้สัตว์ตายทันทีโดยไม่ทรมาน และผู้ล่าทั้งเชิงพาณิชย์และไม่เชิงพาณิชย์ต้องปฏิบัติตามระเบียบของตนเอง

เสียงคัดค้าน

องค์กรพิทักษ์สัตว์จำนวนมากคัดค้านระบบนี้ โดยชี้ว่าการล่าไม่มีทางมีมนุษยธรรมได้จริงในสภาพหน้างานกลางคืนกลางทุ่ง และตั้งคำถามกับความแม่นยำของการสำรวจประชากรที่ใช้กำหนดโควตา เมื่อรัฐวิกตอเรียเพิ่มโควตาขึ้นร้อยละ 65 ในปี 2021 ก็มีเสียงคัดค้านอย่างหนักจากกลุ่มอนุรักษ์ที่ไม่เชื่อตัวเลขการนับ

ฝ่ายสนับสนุนโต้แย้งว่า ถ้าไม่มีการล่าเชิงพาณิชย์ที่มีระเบียบควบคุม รัฐและเจ้าของที่ดินก็จะหันไปใช้การกำจัดแบบไม่เป็นทางการแทน ซึ่งมีมาตรฐานสวัสดิภาพสัตว์ต่ำกว่า และซากถูกทิ้งเสียเปล่าโดยไม่ได้ใช้ประโยชน์

เรื่องนี้ยังไม่มีข้อยุติ และเป็นตัวอย่างที่ดีของปัญหาอนุรักษ์ที่ไม่มีคำตอบถูกผิดชัดเจน

ชนิดที่ต้องการการอนุรักษ์จริงๆ

ขณะที่สี่ชนิดใหญ่มีจำนวนมาก ญาติของมันในวงศ์เดียวกันหลายชนิดกลับอยู่ในภาวะวิกฤต โดยเฉพาะกลุ่มจิงโจ้นั้นไม่ในวิถีนีที่กล่าวถึงไปแล้ว

โครงการที่ถูกยกเป็นตัวอย่างความสำเร็จคือ **Tree Kangaroo Conservation Program (TKCP)** ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. 1996 จุดเด่นของโครงการนี้คือไม่ได้ทำงานแบบประกาศเขตห้ามเข้าเฉยๆ แต่ทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่น โดยหาทางให้การอนุรักษ์ตอบโจทย์ปากท้องของคนในพื้นที่ไปพร้อมกัน ซึ่งเป็นแนวทางที่ได้ผลกว่าการบังคับใช้กฎหมายอย่างเดียว

| ความเชื่อและความหมายทางวัฒนธรรม

ในวัฒนธรรมชาวอะบอริจิน

จึงใจมีความสำคัญต่อชาวอะบอริจินมาหลายหมื่นปี ทั้งในฐานะแหล่งอาหารหลักและในฐานะส่วนหนึ่งของพิธีกรรมและเรื่องเล่าใน **Dreamtime** ซึ่งเป็นระบบความเชื่อที่อธิบายการกำเนิดของแผ่นดินและ

กฎเกณฑ์การอยู่ร่วมกัน

ชนพื้นเมืองหลายกลุ่มถือจิงโจ้เป็น **โทเทม** ประจำกลุ่ม เช่นชาว Arrernte ในตอนกลางของทวีปที่ผูกพันกับจิงโจ้แดง ซึ่งพวกเขาเรียกว่า *Kere aherre* การมีจิงโจ้เป็นโทเทมหมายถึงความผูกพันเชิงจิตวิญญาณและหน้าที่ดูแลสัตว์ชนิดนั้นด้วย ไม่ใช่แค่สัญลักษณ์

ในเรื่องเล่า จิงโจ้มักปรากฏเป็นตัวละครที่ฉลาดและมีเล่ห์เหลี่ยม ทำหน้าที่สอนบทเรียนเรื่องการเอาตัวรอด วัฏจักรของธรรมชาติ และความเชื่อมโยงกันของสรรพชีวิต

บนตราแผ่นดินออสเตรเลีย

จิงโจ้ปรากฏบนตราแผ่นดินออสเตรเลียคู่กับนกอีมู บนเงินตรา และบนสัญลักษณ์องค์กรจำนวนมาก สื่อถึงความภาคภูมิใจ ความแข็งแกร่ง และความเป็นหนึ่งเดียวของชาติ

มีคำอธิบายที่เล่ากันแพร่หลายว่าเลือกจิงโจ้กับอีมูเพราะสัตว์ทั้งสองชนิด "เดินถอยหลังไม่ได้" จึงเป็นสัญลักษณ์ของชาติที่มีแต่เดินหน้าไม่ถอยหลัง คำอธิบายนี้ฟังดูสวยงามและถูกเล่าซ้ำมาก แต่ควรทราบว่ามีเอกสารทางการยืนยันว่านี่คือเหตุผลตอนออกแบบตราจริงๆ เป็นการตีความที่มาที่หลัง

- เกร็ดที่เล่ากันผิดมานาน:** หลายคนเชื่อว่าคำว่า kangaroo แปลว่า "ฉันไม่เข้าใจ" โดยเล่าว่ากับตันคุกถามชาวพื้นเมืองว่าสัตว์นี้ชื่ออะไร เขาตอบว่าไม่เข้าใจ ฝรั่งเศสเลยนึกว่าเป็นชื่อสัตว์
- เรื่องนี้ไม่จริงครับ** คำนี้มาจาก *gangurru* ในภาษา Guugu Yimithirr ซึ่งหมายถึงจิงโจ้ตัวผู้
- ขนาดใหญ่สี่เท้าหรือดำโดยเฉพาะ เป็นหนึ่งในอย่างน้อยแปดคำที่ภาษานี้ใช้แยกจิงโจ้แต่ละแบบ
- ความเข้าใจผิดนี้ถูกแก้ครั้งแรกตั้งแต่ปี ค.ศ. 1898 โดยนักชาติพันธุ์วิทยาชื่อ W.E. Roth แต่
- ไม่มีใครสนใจ จนนักภาษาศาสตร์ยุคหลังยืนยันซ้ำอีกครั้ง

ในวัฒนธรรมร่วมสมัย

ภาพ "จิงโจ้นักมวย" ที่ยืนสองขาชูหมัด กลายเป็นสัญลักษณ์ประจำชาติแบบไม่เป็นทางการ ปรากฏบนธงเชียร์กีฬาและสินค้าที่ระลึกทั่วประเทศ ภาพนี้มีที่มาจากเหตุการณ์จริงของจิงโจ้ตัวผู้ที่ต่อสู้แย่งตัวเมียด้วยการยืนขึ้นใช้ขาหน้าปลักกันและใช้ขาหลังเตะ แต่ในธรรมชาติมันไม่ได้ "ชกมวย" กับมนุษย์อย่างที่ภาพการ์ตูนทำให้เข้าใจ

| สรุป

จิงโจ้ในความหมายแคบมีเพียง 4 ชนิดหลัก แต่ในวงศ์เดียวกันมีสมาชิกราว 50-60 ชนิด ออสเตรเลียมีจิงโจ้ราว 30-50 ล้านตัว ผันผวนตามปริมาณฝนอย่างชัดเจน จนต้องสำรวจใหม่ทุกปี

ประเทศอื่นก็มีสัตว์กลุ่มนี้ โดยเฉพาะ **ปาปัวนิวกินีที่มีจิงโจ้ต้นไม่ถึง 12 จาก 14 ชนิดของโลก** มากกว่าออสเตรเลียหลายเท่า และหลายชนิดในนั้นกำลังใกล้สูญพันธุ์

พวกมันกระโดดโดยใช้เอ็นเก็บพลังงานแบบสปริง ประหยัดแรงกว่าสัตว์สี่ขาารวร้อยละ 40 ถอยหลังไม่ได้เพราะหาง ขา และกระดูกสันหลัง อยู่รวมกันเป็นฝูง และมีความสามารถหยุดพัฒนาการตัวอ่อนไว้รอฝนได้

เลี้ยงเป็นสัตว์เลี้ยงไม่ได้ตามกฎหมายออสเตรเลีย มีระบบโควตาล่าที่ยังถกเถียงกันอยู่ระหว่างฝ่ายที่มองว่าเป็นการจัดการอย่างมีระเบียบ กับฝ่ายที่มองว่าไม่มีทางมีมนุษยธรรมได้

และในทางวัฒนธรรม จิงโจ้ไม่ได้เป็นแค่สัตว์บนตราแผ่นดิน แต่เป็นโทเทมและตัวละครในเรื่องเล่าของผู้คนที่อยู่กับมันมาก่อนใครนับหมื่นปี ก่อนที่เรือลำแรกจากยุโรปจะมาถึงและเข้าใจแม้แต่ชื่อของมันผิด

| แหล่งอ้างอิง

- รัฐบาลออสเตรเลีย (DCCEEW) – สถิติประชากรและโควตาจิงโจ้รายรัฐ 2024
<https://www.dcceew.gov.au/sites/default/files/documents/kangaroo-statistics-states-2024.pdf>
- ARI Victoria – State-wide abundance of kangaroos in Victoria, 2024
https://www.ari.vic.gov.au/_data/assets/pdf_file/0031/730975/ARI-Technical-Report-385-State-wide-abundance-of-kangaroos-in-Victoria-2024.pdf
- Department for Environment and Water (SA) – การสำรวจจิงโจ้ทางอากาศ
<https://www.environment.sa.gov.au/news-hub/news/articles/2025/01/kangaroo-survey-takes-to-the-air-above-regional-sa>
- Kangaroo – Wikipedia (ภาพรวมชนิดและชีววิทยา)
<https://en.wikipedia.org/wiki/Kangaroo>
- Bush Heritage Australia – Kangaroos
<https://www.bushheritage.org.au/species/kangaroos>
- PBS Nature – Kangaroo Fact Sheet
<https://www.pbs.org/wnet/nature/blog/kangaroo-fact-sheet/>
- eLife – Postural adaptations and locomotor energetics in hopping kangaroos
<https://elifesciences.org/articles/96437>
- Stanford – Elastic Energy and The Kangaroo
<http://large.stanford.edu/courses/2016/ph240/cannistraro2/>
- Biology Insights – Why Can Kangaroos Not Hop Backwards?
<https://biologyinsights.com/why-can-kangaroos-not-hop-backwards/>
- Kangaroos At Risk – ชีววิทยาการสืบพันธุ์และ embryonic diapause
<https://www.kangaroosatrisk.org/biology.html>
- Animal Diversity Web – Macropus rufus (จิงโจ้แดง)
https://animaldiversity.org/accounts/Macropus_rufus/

- Tree Kangaroo Conservation Program – About Tree Kangaroos

<https://treekangaroo.org/tkcpfacts/>

- Matschie's tree-kangaroo – Wikipedia (สถานะ IUCN)

https://en.wikipedia.org/wiki/Matschie%27s_tree-kangaroo

- Tree Kangaroos of Papua New Guinea SAFE Program – แผนปฏิบัติการ

https://assets.speakcdn.com/assets/2332/tree_kangaroo_safe_plan_-_revisions_march_2022_final.pdf

- NSW Environment – Protecting native mammals (สัตว์ที่เลี้ยงได้/ไม่ได้)

<https://www.environment.nsw.gov.au/licences-and-permits/wildlife-licences/native-animals-as-pets/mammal-keeper-licence/protecting-native-mammals>

- NSW Environment – Licences to harm kangaroos

<https://www.environment.nsw.gov.au/licences-and-permits/wildlife-licences/licences-to-control-or-harm/licences-to-harm-kangaroos>

- Department for Environment and Water (SA) – Commercial kangaroo harvesting

<https://www.environment.sa.gov.au/topics/animals-and-plants/sustainable-use-of-animals-and-plants/kangaroo-conservation-and-management>

- ABC News – ปริมาณล่าจริงคิดเป็น 15% ของโควตา

<https://www.abc.net.au/news/rural/2018-10-19/kangaroo-harvest-at-15-per-cent-of-quota-as-film-blamed/10396928>

- ABC News – กลุ่มอนุรักษ์คัดค้านการเพิ่มโควตาของรัฐวิกตอเรีย

<https://www.abc.net.au/news/2021-02-03/wildlife-groups-attack-victorian-kangaroo-harvest-quota/13117172>

- Macquarie Dictionary – ที่มาที่แท้จริงของคำว่า kangaroo

<https://www.macquariedictionary.com.au/the-origin-of-kangaroo-getting-to-the-bottom-of-an-australian-furphy/>

- Guugu Yimithirr language – Wikipedia

https://en.wikipedia.org/wiki/Guugu_Yimithirr_language

- Discover Aboriginal Experiences – จิงโจ้ในวัฒนธรรมชาวอะบอริจิน

<https://www.discoveraboriginalexperiences.com/article/guide-to-the-kangaroo-in-aboriginal-cultures>

- Yarn – Kangaroo Totem and Dreamtime Stories

<https://www.yarn.com.au/blogs/yarn-in-the-community/kangaroo-totem-and-dreamtime-stories>

- Kangaroo emblems and popular culture – Wikipedia

https://en.wikipedia.org/wiki/Kangaroo_emblems_and_popular_culture